

346

LA CAMPANA DE GRACIA

Any LXV — Batallada 3.381

Preu: 15 cèntims

Barcelona, 11 de maig del 1934

—Pobre home! Quin mort li he carregat! Amb la por que tenia d'haver-me'l de carregar jo!

Mitja figa, mig raïm

EL PARE SANT S'E- NYORA

Segons «El Debate», portant-veu de la Companyia de Jesús, «el Papa siente nostalgia del Año Santo» i encara «prefiere la fatiga de las audiencias al descanso de Castelgandolfo».

No sabem que això de rebre audiència i deixar-se besar la mà o el peu fos una feina tan cansada. Nosaltres ens creïem que picar pedra o descarregar al moll era una veritable fatiga. Però segons «El Debate» fer de Pare Sant és més feixuc que fer de picapedrer o de macip.

Es una llàstima que aquest castell o «villa» de Castelgandolfo, que hom havia arranjat magníficament perquè Pius XI, el Papa dels jesuïtes, hi fes estada, resti ara sense ocupar.

Per què no fan una cosa? Si el Papa no hi vol anar perquè «tiene gran nostalgia del Año Santo y, en lugar de sentir necesidad de reposo, echa de menos aquella prodigiosa actividad que dió a su naturaleza robustísima nuevo vigor» podrien trametre-li uns quants obrers d'aquells que no són tan resistents com el Papa de Roma i tenen el defecte de cansar-se traginant bales de cotó, fonent ferro o esgratinyant mines.

LA MORAL NAZI

El culte a la força bruta, que és l'alcaloide del sistema hitle-

rià, té la particularitat d'impressionar la imaginació dels joves; quan més joves, més impressionats.

Tots sabem com la violència perd intensitat amb els anys. Però quan se'n tenen tretze, i es milita ja, com els homes, en una organització com la nazista, que té per norma l'agressió i la feresa, no té res de particular que hom degolli un company per una futesa. Això na fet aquest hitleria de 13 anys, a Gelsenkirchen, que dies passats ha assassinat un confrare de la mateixa edat, i ha colgat el seu cadàver en un dipòsit de sorra.

Es ésser detingut i interrogat aquest bordegàs expeditiu ha declarat que no n'estava penedit. Que havia estat colpejat per la víctima i que això li donava dret a revenjar-se.

Nosaltres, quan érem petits, ens revenjàvem a pinyes, i quan més a cops de pedra. Però això és sensibleria semítica. El noi criminal de Gelsenkirchen és un ari com una casa i fa honor a les doctrines que prediquen els mestres del nazisme exaltat.

EL DISCURS DE LES ARMES I LES LLETRES

No sabem pas com se les arranjaria Don Quixot si volgués pronunciar, a Cuba, el seu fa-

mós discurs de les Armes i les Lletres.

El fet és que a L'Havana els soldats i els estudiants van a l'aranya estira cabells. S'han produït desordres i aldarulls, que han ocasionat morts i ferits. La topada més violenta va durar algunes hores i costà enormes esforços restablir l'ordre.

Sembla que els estudiants de la Universitat i els alumnes de totes les escoles superiors o secundàries tenien el ferm propòsit de plantar cara a l'exèrcit.

En canvi, perquè veïeu el que són les coses, la policia va ésser rebuda pels estudiants amb grans aclamacions, per tal com va prendre part a favor d'ells i ordenà els soldats que pareessin de fer foc.

Tal vegada és el primer cop, en la història de les revoltes estudiantils, que els estudiants hagin aplaudit la policia.

LA TRAGEDIA DE SEMPRE

Abans d'ahir fou Txecoslovàquia, ahir Sèrbia, avui Baden. Prop de Mulherm, en una mina de potassa, s'ha produït una catàstrofe a 800 metres de profunditat, en la qual han mort, horrorosament, gran quantitat d'homes que hi eren davallats a defensar el pa de casa seva.

Aquestes tragèdies es repetelxen massa sovint. A l'altura que estem, resulta una mica més que inhumà que homes com nosaltres, hagin de tenir la vida a

l'encant per tal que a nosaltres no ens manqui carbó, ferro, potassa o estany.

Si tota la inventiva que es malmet estúpidament a crear explosius, gasos o estres de guerra, dediqués una engruna d'atenció a la vida dels minaires que esgratinyen la terra per nosaltres, no es produïrien amb horribles cataclismes que, només de pensar-hi, posen els nostres cabells de punta. Quan Emili Zola va escriure el seu mestriol «Germinal» això ja era moneda corrent. I fa alguns anys.

I que ens parli algú que el Sant Pare es fatiga rebent audiències i que cal admirar la seva resistència a reposar! Perquè no baixa S. S. a les entranyes de la terra a veure què és ho?

S'IMPOSA UN CANVI DE NOM

El Yemen, territori àrab, i l'Hejadz, que també ho és, s'han embolicat en una petita guerra tan estúpida i bestial com qualsevol guerra gran.

Recentment els wahalites del rei Ibn Seud han ocupat la ciutat d'Hodeidah, i ara es disposen a escometre Sanaa, capital del Yemen. Els defensors d'aquesta es disposen a vessar fins la darrera gota de sang, etcètera, etc.

Hom parla que han arribat a l'Aràbia Felïc grans remeses de canons i municions i que els seus destinataris es preparen a fer-los servir. Sota tot això es veu la mà proterva d'algun fill de mala mare dels que especulen amb sang i amunteguen milions, tot provocant guerres de tribus quan no poden provocar-les de nacions.

Aràbia Felïc! Quin sarcasme anomenar així les zones ermes que es disputen els contendents. L'Aràbia podia ésser felïc mentre ha estat desèrtica i inhòspita. Però quan hi fan niu els corbs guerrero-financers, ja no pot dir-se Aràbia Felïc. Cal dir-ne Aràbia Dissortada.

UN AVIS ORIGINAL

Segons sembla, als ferrocarrils dels Estats Units es venien produint, amb freqüència, accidents ocasionats per la tossuderia dels viatgers a treure el cap per les finestrelles. Ningú no feia cas de l'advertiment que ho privava i tot sovint el craní d'un ciutadà s'estavellava contra un pal.

Una empresa carrilaira ha tingut la pensada de posar als vagons una nota que diu, paraula més paraula menys:

«La Companyia adverteix als

viatgers inclinats a treure el cap per la finestra que els seran demanades responsabilitats pels desperfectes que puguin experimentar els pals, ponts, tanques, etc., etc., en topar contra el cap d'aquells.»

Sembla que aquesta manera humorística de dir cap grossos o tossuts als enderiats a no atendre les bones paraules, na produït excellent efecte. Ho recomanem a les nostres empreses de locomoció.

CONTE JUDICIAL

A l'Audiència de Barcelona va actuar durant molts anys un magistrat que tenia el costum de «posar figures», aparatósament, durant la celebració de les causes.

Un dia s'endormiscà tan furt que va perdre l'estabilitat i el seu front anà a rebotre contra un baix-releu de la taula presidencial. L'endemà un magnífic nanyo, del volum d'un albercoc destacava damunt les celles del legista.

—I, doncs, què li ha passat, senyor...? —va preguntar-li un collega, una mica maliciós.

Però l'altre, que no dormia sempre, féu, sense immutar-se: —No és res. Un accident del treball.

SCARAMOUCHE

CORRESPONDENCIA

Roc Llop i Comp. — Ha arribat for ad'hora. I ha estat llàstima!

Un de Mollerusa. — Anirà, amb un petit adob.

E. X. — El vers, admirable. El guardem per a qualsevol dia. Aneu fent, que ens complaureu.

P. Ribes. — Us direm. Com a llauna, és una perfecta llauna. Per això, sabeu? el guardem per a quan ens vagui d'escurçar-ho.

Indiot. — No, home, no. Faria riure massa i hi hauria víctimes que lamentar.

Santfeliuenc. — Es massa fort. Ja ens dol, ja, no publicar-ho!

Mec. — Al cove, per caver-nari.

Anna P. — Admirable. Us felicitem de tot cor.

Benet F. — No hi ha res a fer. No fa pel nostre tarannà.

Joan S., Dos de Reus, Domènec P., M. R., Sis ceretans, C. E. R. de S. i Pauet. — Aniran els vostres treballs.

Maku, Roc Sesplada, La colla dels reconstruïts, F. de Ral i T. L. — No podem publicar-ho, malgrat el nostre bon desig.

T. Pou. — Just.

Gran liquidació de totes les existències de la

Casa Bastida

Passeig de Gràcia, 18

Gran Basar de Sastreria i Camiseria sistema nord-americà

Entre els trenta maniquins dels aparadors de la CASA BASTIDA, els més grans i més ben assortits en vestits d'home de tot Barcelona, veureu reflectida la veritable moda, amb major elegància, més bona qualitat i la més exagerada baratada.

Es necessari conèixer la Casa Bastida, en aquest moment és l'únic Basar on cada u compra amb confiança el vestit al seu gust i al preu que li convé.

Tenim més d'un milió de pessetes d'existències que ens proposem vendre a qualsevol preu amb el fi de proporcionar al comprador grans avantatges i deixar buits els nostres prestatges per tal d'efectuar grans obres d'embelliment i nous engrandiments.

Als preus següents:

SASTRERIA		
100.000	vestits	des de 15 ptes.
100.000	vestits llana	» 25 »
100.000	vestits estam	» 50 »
100.000	pantalons	» 4'95 »
100.000	pantalons patén	» 7'95 »
100.000	pantalons llana	» 11'95 »
100.000	impermeables	» 10 »
100.000	impermeables ploma... ..	» 15 »
100.000	trinxeres	» 10 »
100.000	txecs	» 15 »
CAMISERIA		
100.000	calçotets	des de 1'95 ptes.
100.000	camises	» 4'95 »
100.000	pijames	» 4'95 »
100.000	colls	» 0'50 »
100.000	mitjons	» 0'50 »
100.000	camisetes cotó	» 0'95 »
100.000	camisetes seda	» 1'50 »
100.000	corbates	» 0'50 »
100.000	mocadors	» 0'25 »
100.000	mocadors seda	» 0'50 »

Seció de Sastreria a mida. — Gran assortit de gèneres per a vestits estil anglès a 60, 75 i 95 pessetes els més superiors.

Seció de Camiseria a mida. — Grans existències en sèfirs, percales i sedes, a preus baratíssims.

EN CASOS D'URGÈNCIA TENIM UNA SECCIÓ ULTRARAPIDA QUE ENS PERMET CONFECCIONAR ELS ENCARREGS EN 4 HORES.

Entre els diferents regals, obsequem per cada 50 cèntims amb un segell d'estalvi popular de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi; aquests segells els tenim també a la venda exclusivament per als nostres clients.

Nota: Els que de fora vulguin servir-se de la nostra casa poden escriure adjuntant 0'25 ptes. en segells i rebre figurins, mostres i un sistema especial per a prendre les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels 5 dies.

MUSIC-HALL INTERNACIONAL

POMPEIA

Nou de la Rambla, 103 i Av. F. Layret, 52 - Telèfon 17033

EXIT - EXIT - EXIT

Esperança Posadas - Brazalema

Ballet Six Demon's Stars

DEMON'S JAZZ

GRANDIOS EXIT DE

Paquita Domínguez

HOLLYWOOD

BAR-DANCING

CABARET ARISTOCRATIC

DEMON'S JAZZ

LA CAMPANA DE GRACIA

Setmanari dels esquerristes catalans

Redacció i Administració: R. Universitat, 25, entl. - Tel. 22122

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Ciutat	1'80 pessetes trimestre
Península	2'10 » »
Estranger	3'75 » »

La Lliga semblava que estava delitosa de palesar d'una manera que no donés lloc a dubtes el seu anticatalanisme. Acostumada a fer el poc agradós paper de traïdor, no ha volgut perdre aquest trist privilegi i ha recabat per a ella l'odiosa tasca de llençar als peus d'un poder central enemic la primera llei social, inspirada en un sentit de profunda justícia i elaborada pel Parlament de Catalunya, en el qual la seva representació n'ha defugit la discussió, tot mancant al manament que varen fer-li els seus electors.

Havia d'ésser la Lliga i no podia ésser ningú més qui portés al Parlament espanyol una llei discutida i aprovada per la Cambra catalana. El Govern de la República — qualificatiu que ens costa de donar-li — ha fet el joc a la Lliga i, treint-li les castanyes del foc, ha acordat portar la llei catalana al Tribunal de Garanties i ha estalviat a aquells diputats que es diuen catalanistes la vergonya d'haver de parlar públicament, davant del país, contra la sobirania de la Catalunya autònoma.

No li vindrà d'aquí a la Lliga una vergonya més, ja que d'actes vergonyosos n'és plena la seva història celestinesca. Indiferents a tot sentiment i a tota emoció, volen que fracassi l'actuació noble i enlairada del nostre Parlament, del Govern de Catalunya, moguts pel despit de no ésser ells els qui governin. Servidora de l'envilida plutocràcia, esclava dels interessos materials, la Lliga no repara a desprestigi l'Autonomia, per tal de salvar les rendes feudals de l'Institut de Sant Isidre. En obrar així no ha pensat que el nostre poble i el nostre digne Govern no toleraran semblant afront. No ha volgut treure cap ensenyament de la manifestació de l'altre diumenge, preocupada a amagar l'amarga veritat. Els moris de la multitud, els xiulets, les inequívokes manifestacions de repulsa, no li digueren res. Segueix la seva tasca perillosa sense parar esment en la situació gravíssima que creen.

El poble no tolerarà aquesta provocació, i la Lliga haurà de sentir-se satisfeta d'haver enfrontat els catalans els uns davant dels altres. Si prospera el sinistre propòsit de la Lliga, poden venir hores greus. Catalunya defensarà la seva llibertat i el poble les millores que li han estat concedides pel Parlament de Catalunya. Els fills bords que han volgut deshonrar la nostra terra i vendre-la a l'enemic, poden estar satisfets de la seva obra. Però cal que pensin que si algú hi pot perdre en l'estat de coses que ens temem que es produeixi si el Tribunal de Garanties, amb el vot de Calvo Sotelo!, es pronuncia contra Catalunya, són les classes conservadores, la gent de la Lliga, els capítosts de l'Institut, els grans terratinents que somnien en la supervivència d'un règim de feudalisme. El conreador sabrà obrar com les circumstàncies li aconsellin i el poble de Catalunya, al costat del seu Govern i del seu Parlament, vetllarà perquè quedin salvaguardats els seus sagrats interessos i els seus prestígit.

Diuen els monàrquics i feixistes de la Lliga que obren com obren per tal de salvar l'economia rural de Catalunya. S'obliden de dir que els petits propietaris, els conreadors, també formen part integrant — i principalíssima — d'aquesta economia i que vetllaran per ella amb tota cura i la defensaran amb tot braó, per interès i per patriotisme. Els camps no quedaran erms pel fet que la propietat es divideixi. I aquesta és la clau de la solució del vell problema.

Els catalans devem tenir, en aquests moments transcendents, molt de seny per tal de refrenar naturals impulsos de revolta. Hem de tenir, també, molta energia i molta confiança en els nostres governants. I, encara, hem de tenir molta memòria, per a palesar a la Lliga, avui i demà, d'una manera eloqüent, com li agraeix el nostre poble la seva tasca indigna i anticatalana.

—Tornen en Barrera i l'Anido!
—Sí, noia: es veu que a la primavera rebroten tots els mals grans.

ELS TRADICIONALISTES

No es priven de res

Els tradicionalistes no es priven de res. Ara, els de Tarragona, volent imitar el que fan els «cosos grans», han organitzat per al dia 20 d'aquest mes un aplec a Poblet, on pensen ben bé reunir-hi un miler de persones. La qüestió és tenir força, en aquest món.

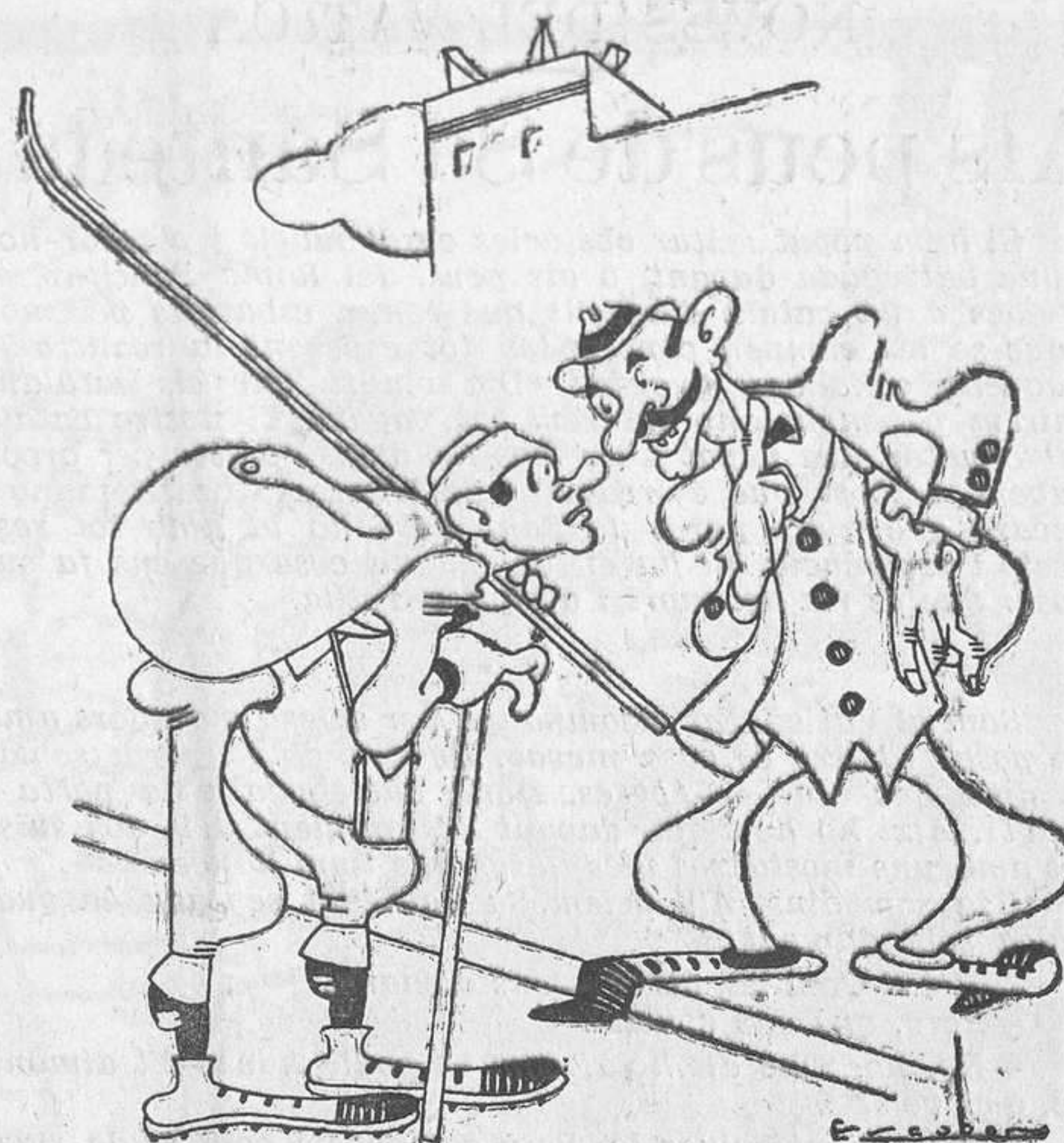
En aquest aplec parlaran, a més de l'alcalde de Vic i del diputat dictatorial senyor Bau, el comte de Rodezno i el senyor Bilbao. Ah! I com a plat fort posen «donya Urraca».

Bé s'han de distreure! I ja veureu com els del «Correo», que a la manifestació antifeixista no varen veure més enllà de 27.000 persones, en comptaran 50.000 a Poblet.

Tot és fer brometa.

Al Govern Samper hi ha un ministre català. Millor dit, nascut a Catalunya. Es un ministre radical.

Per què fer-hi comentaris?

—On vas, així, si ja no fa fred!
—Es que com que els de la Lliga donen aquelles conferències!

COMMEMORACIÓ

L'aniversari d'un fet odiós

Ahir, dia 10 de maig, va complir-se el primer aniversari de la crema de llibres manada per Hitler, Goebbels i Goering a Alemanya.

Com ja vàrem dir dies passats, per tal de commemorar d'una manera permanent i efectiva aquest acte, que a la resta del món civilitzat va semblar-li una salvatjada, però que als jesuïtes de «El Debate» els resultà un record sentimental d'aquells temps enyorats de la Inquisició, ahir fou inaugurada a París, al número 65 del boulevard Arago, una biblioteca dels Llibres Cremats.

Destinada principalment als estudiants, investigadors i treballadors intel·lectuals en general, aquesta biblioteca contindrà totes les obres que foren cremades i prohibides per la barbàrie nazi. Com hom recordarà, entre aquestes figuren les de Voltaire, Carl Marx, Lessing, Einstein, Freud, les obres completes d'Enric Heine, les novel·les de Mann, Remarque, Lion Feuchtwanger, J. Wassermann, les obres històriques de Meiring i d'Emil Ludwig i un nombre considerable de llibres científics, sociològics, d'economia i altres temes d'importància internacional.

A més d'aquests volums destruïts i prohibits, i com a contrapartida, la nova biblioteca oferirà també als que la visitin una col·lecció completa de totes les obres que són indispensables per a l'estudi i anàlisi de l'hitlerisme, des de Houston Stewart Chamberlain fins a Alfred Rosenberg. No hi mancarà aquella ridícula del propi Hitler que ell titula «autobiografia» i que porta per títol «Mein Kampf».

Els escriptors i sociòlegs ale-

Totes les forces de dreta autènticament catalanes s'aparten fastiguejades del costat de la Lliga. Darrerament la U.D.C., adversari lleial, del catalanisme del qual no ens és permès dubtar, s'ha posat, en la qüestió Conreu, al costat del Govern de Catalunya, com s'hi ha posat tota persona digna...

No ens estranya gens que la Lliga no hi estigui.

manys que idearen aquesta fundació no tenien personalment mitjans econòmics per a portar a cap la seva realització, dotar i mantenir oberta la biblioteca. Per a aconseguir aquests mitjans s'han format a França i a Anglaterra societats dels amics de la Biblioteca dels Llibres Cremats, integrades pels escriptors i homes de ciència més eminents, que s'encarreguen de recollir es cabals necessaris. Es aquesta la resposta més adequada a la salvatjada nazi, que cal completar amb una ofensiva intensa contra l'esperit que inspirava. Que és el mateix esperit que inspira l'actuació de les dretes espanyoles i amb elles la de la nostra Lliga, vergonya dels catalans.

Llegiu cada dia LA HUMANITAT

UN CAS D'AUDACIA

De com el clero fa política

Un diari republicà de Girona dona compte de la següent tarja de convidat que ha anat a raure a les seves mans:

«Una conferència de gran interès...»

«Una qüestió de cabdal importància:»

El Perill Comunista.

El que representa l'amenaça marxista. — Els seus mètodes de lluita. — La seva finalitat. Amb què compten els comunistes catalans; el seu programa; els seus jers; els resultats. Parlarà F. Lagarriga Eixarch, advocat.

Dia 29 d'abril, a les 12 en punt del matí.

Local: Centre Cultural, Força, 29.

EL REV. CONCILIARI i Junta del Centre Cultural, us preguen que hi assistiu. Reservat el dret d'admissió. — Invitació.»

No calen pas comentaris.

Aquest canonge Conciliari que recomana l'assistència a un acte disfressat d'antimarxista — per a les dretes clericals antimarxisme vol dir antirepublicanisme — és tot un cas d'audàcia.

Audàcia molt en consonància amb els temps en què vivim.

El senyor Samper segueix la trista trajectòria Lerroix amb un entusiasme digne de millor causa. Veient que Catalunya era el més ferm redutx que tenia la República a Espanya, vol posar Catalunya enfront de la República, per tal d'acontentar la Lliga. Sap a bastament que una decepció en les esperances democràtiques i en les ansies de justícia de la nostra terra pot obrir novament un abisme que tots orem ja cegat. I que quan Catalunya deixi d'ésser el més ferm puntal del règim, Gif Robles i la Lliga — que és com dir el Borbó — tindran el camí molt més planer...

Bonica tasca, la del senyor Samper...

PEL SEU MAL CAP

La Lliga es queda sola

La Lliga, pel seu mal cap, es queda sola.

El seu element jove, desenganyat, no amaga el seu descontent i amenaça amb actituds de rebeldia...

Els petits propietaris que hi figuren protesten de la seva actuació, que els posa als peus de l'Institut...

I ara la Unió Democràtica de Catalunya rebutja els seus procediments tèrbols i anticatalans en un assenyat document que acaba així:

«Nosaltres no neguem als adversaris catalans de la llei el dret a totes les apel·lacions, per enèrgiques que fossin, a l'opinió pública, a dhuc comprendriem el gest revolucionari per part dels que es considerin lesionats injustament, mentre aquest gest es produeixi a Catalunya i tingui com a darrer i definitiu tribunal el nostre poble. Allò que no tindrem mai per lícit a un català és portar fora de Catalunya els nostres plets i sotmetre'ls voluntàriament a la jurisdicció de Tribunals estrangers.»

I no volem posar terme a la nostra declaració sense afirmar la confiança en els destins de Catalunya, si el trasbalsament actual i l'escomesa iniciada pels poders de la República espanyola tenen la virtut de promoure la solidaritat dels catalans per damunt d'interessos creats i de partidismes.»

Pobra Lliga! A cada bugada perd un llençol.

I ja fa temps que està de bugada!

Als peus de Sa Santedat

Si hem pogut saltar obstacles cardenals i plantar-nos d'una batzegada davant, o als peus, del Romà Pontífex, és gràcies a un català d'aquells que tenim esbargits pel món i que se les campen com poden tot esperant la realització d'aquella pujoliana que ja: «Dia vindrà que els catalans anirem pel món i ho tindrem tot pagat». El nostre català introductor s'ha negat a dir-nos res d'ell. No està per brocs. Sabem, això sí, que és redactor de L'Osservatore Romano i encara que quan parla de Sant Pere no fa amb tot respecte i reverència, hi ha en ell alguna cosa que ens fa suposar que es riu del mort i de qui el vetlla.

Som al Vaticà. En acompanya per sales i corredors amb un posat «d'això és casa meua». Davant d'una porta senzillíssima ens diu: «Aci és. Dona batzegada a la porta i colat's». Així ho hem fet, davant l'estorment dels dos sússos amb uns mostatjos més llargs que llurs llances.

I ja som dins. Allí veiem Sa Santedat sentada, la qual s'alça sobtadament.

—Hola! Com va, això? —ens demana.

—Però, què ens coneix?

—No, no. T'he dit hola! com et podia haver dit dimoni, Bè, què vols?

—Vinc a interviuar-lo. Però comencem com es de rigor don't'm la benedició.

—I si no la mereixes? Té, t'è i no discutim més.

Tot i l'emoció que ens pessigolleja la sang, tenim coma i curiositat per admirar el Sant Pare. No volem negar —i ara!— que Ell ens ha causat una immillorable impressió. No us descriurem el seu físic perquè el coneixeu a bastament a través dels sarcs que reparteix el benemerit «Foment de la Pietat Cristiana» barceloní. El Romà Pontífex com a home-home és un típic «d'aquí» que us encomana francesa. Ja ho heu vist, ni ens coneix i ja en ha rebut amb un hola! pobletà. Esteu segurs que Ell fóra allò que se'n ve dient un bon company per a la manilla.

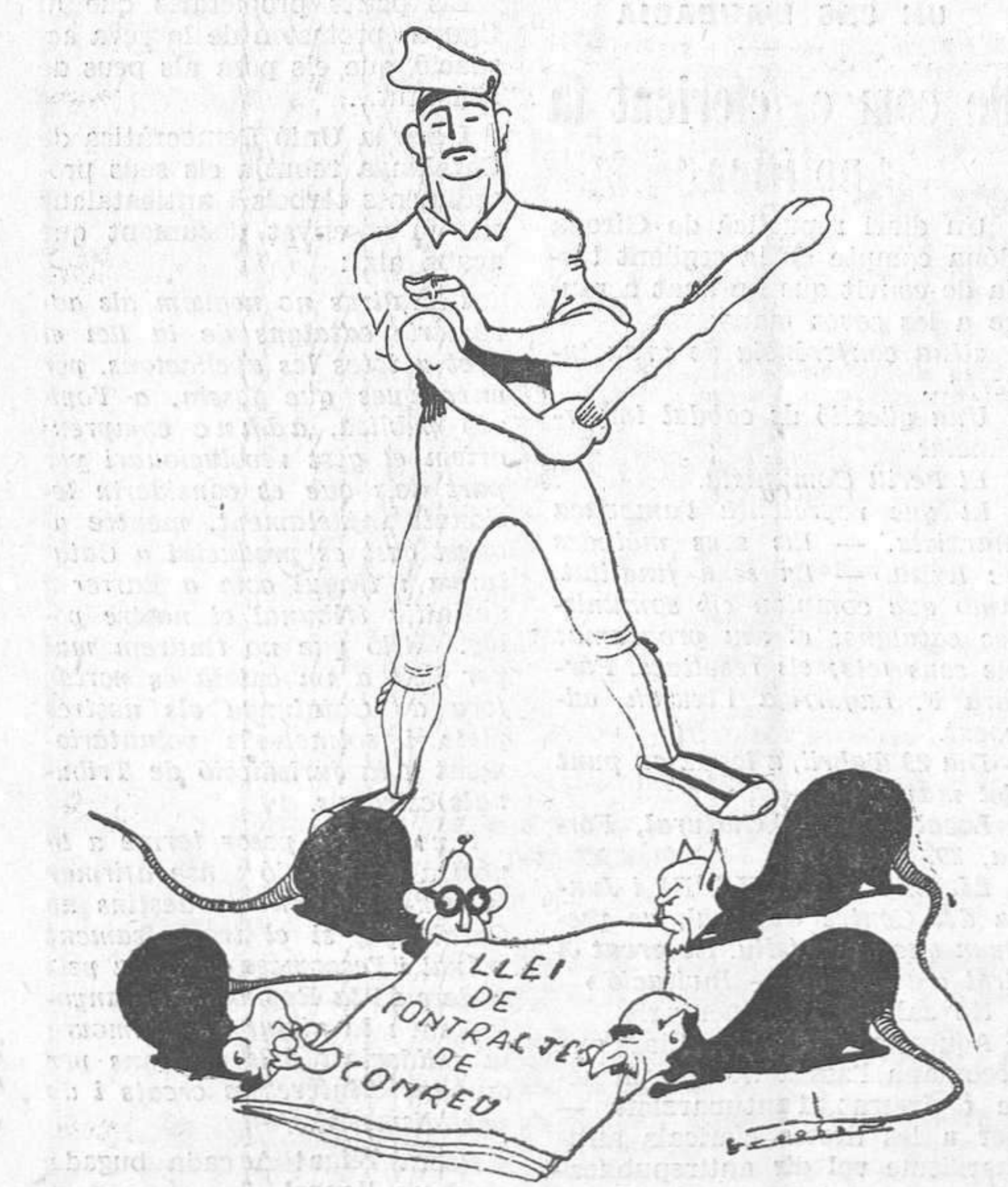
Acabat el mutis breu de la benedició, el Sant Pare va al gra:

—Així vols interviuar-me? Permet-me, però. I tu, qui ets, fill meu?

—Tot un foc que el vull arbrivar a lloança vostra. Penso emprendre una forta campanya en pro de la més estricta ortodòxia.

—No sé si faràs negoci —ens talla Sa Santedat—. Van tan maldades per a Nòs i per a l'Església.

—Ve't aci l'Incentiu! Es que els vostres pobrissos fills podem guaitar impassibles el desviament que s'obser... no pas entre els enemics, ans entre els que es diuen germans nostres de creences? Es comprova un agut refredament envers Roma. Hom, a les primeres de canvi, escamoteja Roma, Roma!, la consuetudinal. Ja s'ha assabentat S. S. que a Catalunya els catòlics, els nostres millors soldats i quadrijers de «democràtics» i que hi ha una tal «Federació de Joves Cristianes»? Fixi's S. S. que a aquesta organització no li escarria atítol millor i més just que el de «Federació de Joves Catòlics, Apostòlics i Romans». Es una vergonya que hom vagi transigint avui per act i demà per allà. Si la Vostra Santedat no d'ora tots aquests modernismes i camouflages, aviat no es cantarà ni gall ni gallina de Vòs, Nòs i Ell. Que només és queixat de títol i que el cas és que comprin butlla, llegeixin la bona premsa i donin a l'escolanet de centims

—Em sembla que s'apropa l'hora d'administrar-los lestrilona!

per al sotsenimer' del culte i clero? Tot el que cal... S. S., però les coses comencen a per riure i després acabar com el Mercat de Calaf. Ningú no ens assegura que c'prés, per plaure al modernisme, es manifestin amb ateus i així poden arribar un dia, per inconsciència, és clar a barrejar-se en un moviment revisionista.

—Eageres, eageres...
—Romansol! Miri, veurà, jo denuncio a Sa Santedat que els feiocistes vulneren l'acord del Sant Ofici del 8 de juliol del 1927, segons el qual no es poden barrejar cristians amb catòlics i allà va Sa Santedat amb la seva responsabilitat.

—Què t'emportolles? Allò només es refereix als que, dient-se cristians, no acaten la cadira de Sant Pere, a Nòs.

—Com s'entén! També es presten a filigranes els acords del Sant Ofici? Ja veig que aquesta colla de cardenals...

—Què també t'engegaràs contra ells?
—Perdoni'm, Sa Santedat. Vol que li digui una cosa?
—Què diràs, Déu meu, què diràs!
—Que Sa Santedat viu a la Llura!
—Valga'm Déu! (q. a. c. s.)

—Tot el que vulgui. El que jo li dic és que sota el pretext del mot «cristià» no es pot amagar ningú dels nostres. Som i hem d'esser catòlics i res més, i fora amagatòtis. Cal energia, no parar...

—Si tot ho dius tu, quin espai quedarà per a Nòs en aquest interviu? No és que digui que vagis equitocac, no. Però, fill meu, fes-te càrrec del lloc que ocupo. Si n'he de callar de coses per mantenir el càrrec!

—Però què hi farem, fill meu, hom es fa vell i cal vigilar i guardar la vinya del Senyor. I si només fos la d'Ell, rai! Només que veïessin una mica en perill la vinya d'ells, la d'ells! foren capaçes de fer-se francmaçons.

—Les seves paraules m'aplanan. Sigui cautelosa, Sa Santedat. Quant a nosaltres, que no tenim res a perdre, la cosa canvia i cregui que o bé es redreçaran o en sentiran de fresques.

—Et veig molt cap calent! Mira que una excomunió es guanya en un tres i no res.

—Mossèn!
—Tot el que vulguis. Res no hi valdria dir que tot ho has fet per a bé de Nòs. Els Cardenals no estan per brocs ni trasbalsos i amb llur diplomàcia i «enredos» m'ho farien fer.

—Però, que no mana el Sant Pare, act?

—No enredis la troca. D'una intriga d'ells ni Déu se'n salva. Déu (q. a. c. s.) em perdoni. I jo, fill meu, no estic per cops d'Estat i que em bandegin.

—A fe de Déu que estem ben posats!
—Ja ho pots ben dir. Però, mira, no t'hi enfundis i que «Déu hi faci» que nosaltres, que diria aquell volterrà vostre.

—Parlem d'Espanya?
—D'allí m'han vingut molts disgustos. La nina dels meus ulls, però, es va redreçant i recobrunt...

—Com s'entén que es va recobrunt? Es que ja ens hem de considerar «cobrats» amb els 16 milions i mig que unes Corts Catòliques (catòliques!) han votat per al clero?

—No, no he dit una tal cosa. No, no corris tant! (Pausa). Estic segur que acabarem cobrant-ho tot.

—Sí, però el de Toledo...

—No me'n paris, d'aquell infelicit! Mira que diu que encara hi perdrem «quartoss», perquè afluïren els feligresos! Ha oblidat allò de «Vale más pájaro, etc.» Vinguin d'on vinguin, té hora a pagar.

—Aquesta fóra una excellent croada. «Tothom a pagar!» Vol que la faci jo?

—Digues-ho als Cardenals.

—No farem res.

—I què li sembla Cui Robles?

—Ha començat bé, però li tinc por, molta por. Tots han començat com ell, al meu costat, però després, quan tenen la guàrdia civil al seu costat m'engegen o dida. Mussolini bé havia començat prou bé. Aquell «Programma della Destra Facista», segons el qual la societat futura no seria fonamentada sobre la Declaració dels Drets de l'Home, ans sobre el Syllabus! Què en queda de tota aqueixa sublimitat?

—Dient-ho a tu, allò que a El Escorial parlés del seu Déu m'ha fet molt mala espina. Es clar que Ell en va fer un gra massa volent-los provar amb aigua i neu, però i la resignació? On la deixem? Si al primer obstacle ja ho hem d'engegar tot a rodar, sí que la farem bona, a fe de Déu!

—Parlem de Catalunya. Què li sembla El Mati?

—Alguna vegada el lleigeixo, però d'amagat.

—I ara!

—Tal com ho sentis! La cautela és el tot, pel Vaticà. Els Cardenals de tant en tant m'adverteixen de les coses de Catalunya. Temen que un dia es proclamin independents, i cal, des d'ara, anar amb peus de plom. Has de comprendre les necessitats de Nòs i això pot portar-nos a estar bé amb els rabassaires —els ravassiers, diu S. S.— i qui sap! Qui et diu que hàgim d'abandonar els de El Mati? Recordat que va haver de fer l'Altre Nòs amb els bons germans de l'Action Française. La política és la política i no sé el que el destí em portarà a fer a Catalunya. Però deixem-ho córrer i vést'n, que tu i Nòs ja n'hem dites més que un joc no en cremaria.

—Permeti'm una darrera pregunta, Sant Pare. Vostè creu en Déu?

El Romà Pontífex es reclou en si mateix. Silenci. Després, ferm i convençut, d'clara:

—Sí, crec en Déu!
—Cregui'm, Sa Santedat, això portarà un gran conhort a tota la Catolicitat. Vivim un temps de tant de descreïment...

—Vés, i té, et beneixo.

—Ja me l'havia donada!
—No vindrà pa d'una!
—Amb Déu Pare Sant.
—Amb Déu (q. a. c. s.) i amb Nòs, fill meu.

I vam deixar el Sant Pare dret, tot agafant amb la mà dreta la seva creu de pit. Una creu —oh, paradoxal!— grossa i lluenta com la que duen els nostres catòlics del 14 d'Abrii.

—Massa tranquil·litat! Massapau! Es precis que tot això desaparegui!

D'ACÍ I D'ALLÀ I DE MÉS ENLLÀ

Uns quants comentaris i uns quants textos vells

HIPOCRITES

els diputats de la Lliga s'esveren, hipòcritament, davant la possibilitat que la nostra Llei de Contractes de Conreu envaïxi terrenys de la Constitució de la República...

DEIA DIDEROT

Vegeu què escrivia Diderot: «El fer vot de pobresa és obligar-se sota jurament a ésser gandul i lladre. El fer vot de pobresa és prometre a Déu la infracció constant de la més sàvia i important de les seves lleis. Fer vot d'obediència és renunciar a la prerrogativa inalienable de l'home, la llibertat. El qui observa aquests vots és criminal; el qui hi manca, és perjur. La vida claustral és solament per als fanàtics o per als hipòcrites...»

ELS DE MONTORNES

els propietaris rurals de Montornès

els elements de la F.A.I. han volgut utilitzar la infància disortada com a instrument de les seves maniobres tèrboles. La jugada els ha sortit malament. L'energia i el bon criteri de les nostres autoritats i el seny del nostre poble ha fet que el que volien que fos una coacció sentimental quedés reduït a una feta ridícula, sense cap transcendència. Els elements de la F.A.I. no volen fer-s càrrec que som un poble major d'edat.

SANT CLARET

Sis mil duros —aleshores, una fortuna— cobrava el Pare Claret amb l'excura d'ésser bisbe de Trajandópolis.

UNA VERITAT

«No hay ningún principio de los que constituyen la base de la ciencia y del derecho moderno que no haya sido maldecido por la Iglesia Católica.»

EL BOTXI QUE TORNA

Ha estat amnistiada Martínez Ando.

PARAULES DE PI I MARGALL

«Respecte als clergues, no hi ha d'haver més llei que la de l'oferia i la demanda. El qui necessita clergue que el regategi i el prengui o el deixi, com es fa amb altres articles de necessitat o de luxe.»

ROYO VILLANOVA

«Yo soy anti estatutista —va dir dies passats a un diputat valencià— perquè me cargan los vascos. I los catalanes, és»

UNA PREGUNTA

Quan tornarem a veure per Barcelona l'ex-virrei Emili Barçera?

UNA OPINIO

Opinava Robert Robert, l'inqüinent català, ara fa seixanta anys: «Respecte als clergues, no hi ha d'haver més llei que la de l'oferia i la demanda. El qui necessita clergue que el regategi i el prengui o el deixi, com es fa amb altres articles de necessitat o de luxe.»

TERRA ALS ULLS

els propietaris rurals no saben veïllar pels seus interessos. Quan els explotats, després de molt lluitar, obtenen del Parlament de Catalunya una llei justa, aquells s'estenten que si guanyen anulada pel poder central tot sacrificant així l'autonomia al seu egoisme.

CONSECUENCIES D'UNA CAMPANYA

L'any 1916 la Lliga va emprendre una campanya de fusió autonomista per terres ibèriques. Els senyors Garriga i Massó i Ferrer Vidal varen anar a fer propaganda a Andalusia. Els senyors Cambó i Ventosa i Calvell...

PER LA CONCORDIA

Any 1930. En plena dictadura de transició, Francesc Cambó escriu «Per la concòrdia».

D'UN MANIFEST DE LA LLIGA

El dia 16 de març del 1916 els diputats i senadors de la Lliga adreçaren al país un manifest que deia: «Quan Catalunya i els altres dos Estats del seu llinatge, Mallorca i València, varen entrar

REMEMORANT

Cal recordar, novament, aquelles paraules profètiques de Manuel Azaña: «Lo que tiene que hacer la República es resolver el problema de Cataluña y si no lo hacemos la República habrá fracasado.»

ESTADÍSTIQUES

Segons les estadístiques, a les darreries del segle XVII, Espanya comptava amb 5.700.000 habitants. D'ells, 86.000 eren capellans, 72.000 freres i 32.000 monges, i els drets del clero sumaven la cinquèna part dels de tot el país.

DIGUE L'AVI

«Volem el màxim de millores per al nostre proletariat...»

AHIR I AVUI

Avui, els propietaris rurals de l'Institut diuen que el defecte més gran que troben a la llei de contractes de conreu és el de limitar l'extensió de terra conreable.

CONSECUENCIES D'UNA CAMPANYA

L'any 1916 la Lliga va emprendre una campanya de fusió autonomista per terres ibèriques. Els senyors Garriga i Massó i Ferrer Vidal varen anar a fer propaganda a Andalusia. Els senyors Cambó i Ventosa i Calvell...

CONSECUENCIES D'UNA CAMPANYA

L'any 1916 la Lliga va emprendre una campanya de fusió autonomista per terres ibèriques. Els senyors Garriga i Massó i Ferrer Vidal varen anar a fer propaganda a Andalusia. Els senyors Cambó i Ventosa i Calvell...

REMEMORANT

Cal recordar, novament, aquelles paraules profètiques de Manuel Azaña: «Lo que tiene que hacer la República es resolver el problema de Cataluña y si no lo hacemos la República habrá fracasado.»

ESTADÍSTIQUES

Segons les estadístiques, a les darreries del segle XVII, Espanya comptava amb 5.700.000 habitants. D'ells, 86.000 eren capellans, 72.000 freres i 32.000 monges, i els drets del clero sumaven la cinquèna part dels de tot el país.

DIGUE L'AVI

«Volem el màxim de millores per al nostre proletariat...»

AHIR I AVUI

Avui, els propietaris rurals de l'Institut diuen que el defecte més gran que troben a la llei de contractes de conreu és el de limitar l'extensió de terra conreable.

CONSECUENCIES D'UNA CAMPANYA

L'any 1916 la Lliga va emprendre una campanya de fusió autonomista per terres ibèriques. Els senyors Garriga i Massó i Ferrer Vidal varen anar a fer propaganda a Andalusia. Els senyors Cambó i Ventosa i Calvell...

CONSECUENCIES D'UNA CAMPANYA

L'any 1916 la Lliga va emprendre una campanya de fusió autonomista per terres ibèriques. Els senyors Garriga i Massó i Ferrer Vidal varen anar a fer propaganda a Andalusia. Els senyors Cambó i Ventosa i Calvell...

REMEMORANT

Cal recordar, novament, aquelles paraules profètiques de Manuel Azaña: «Lo que tiene que hacer la República es resolver el problema de Cataluña y si no lo hacemos la República habrá fracasado.»

ESTADÍSTIQUES

Segons les estadístiques, a les darreries del segle XVII, Espanya comptava amb 5.700.000 habitants. D'ells, 86.000 eren capellans, 72.000 freres i 32.000 monges, i els drets del clero sumaven la cinquèna part dels de tot el país.

DIGUE L'AVI

«Volem el màxim de millores per al nostre proletariat...»

AHIR I AVUI

Avui, els propietaris rurals de l'Institut diuen que el defecte més gran que troben a la llei de contractes de conreu és el de limitar l'extensió de terra conreable.

CONSECUENCIES D'UNA CAMPANYA

L'any 1916 la Lliga va emprendre una campanya de fusió autonomista per terres ibèriques. Els senyors Garriga i Massó i Ferrer Vidal varen anar a fer propaganda a Andalusia. Els senyors Cambó i Ventosa i Calvell...

CONSECUENCIES D'UNA CAMPANYA

L'any 1916 la Lliga va emprendre una campanya de fusió autonomista per terres ibèriques. Els senyors Garriga i Massó i Ferrer Vidal varen anar a fer propaganda a Andalusia. Els senyors Cambó i Ventosa i Calvell...

REMEMORANT

Cal recordar, novament, aquelles paraules profètiques de Manuel Azaña: «Lo que tiene que hacer la República es resolver el problema de Cataluña y si no lo hacemos la República habrá fracasado.»

ESTADÍSTIQUES

Segons les estadístiques, a les darreries del segle XVII, Espanya comptava amb 5.700.000 habitants. D'ells, 86.000 eren capellans, 72.000 freres i 32.000 monges, i els drets del clero sumaven la cinquèna part dels de tot el país.

DIGUE L'AVI

«Volem el màxim de millores per al nostre proletariat...»

AHIR I AVUI

Avui, els propietaris rurals de l'Institut diuen que el defecte més gran que troben a la llei de contractes de conreu és el de limitar l'extensió de terra conreable.

CONSECUENCIES D'UNA CAMPANYA

L'any 1916 la Lliga va emprendre una campanya de fusió autonomista per terres ibèriques. Els senyors Garriga i Massó i Ferrer Vidal varen anar a fer propaganda a Andalusia. Els senyors Cambó i Ventosa i Calvell...

CONSECUENCIES D'UNA CAMPANYA

L'any 1916 la Lliga va emprendre una campanya de fusió autonomista per terres ibèriques. Els senyors Garriga i Massó i Ferrer Vidal varen anar a fer propaganda a Andalusia. Els senyors Cambó i Ventosa i Calvell...

—No ho dubti. Les esquerres catalanes tenen la culpa de tot.
—Home, li diré...
—De tot. Fins que no pugin les dretes!

roviària; el senyor Ferrer Vidal, director de Duanes, i el senyor marquès de Camps, director d'Agricultura.

Bentjets de la «difusió».

PARAULES VELLES

«Ha podido crear S. S. que los catalanes tienen la condición del perro que lame la mano que lo castiga? La condición de los catalanes és la del tigre que despedaza al que lo maltrata. Si queréis continuar la política de Felipe V, de ominosa memoria, sea en buena hora y que sea por mesa el cuchillo, como lo hizo aquel rey; encerradlos en un círculo de bronce y si esto no basta, sea Cataluña talada y destruída y sembrada de sal, porque así y sólo así doblaréis nuestra cerviz, venceréis nuestra altivez y domaréis nuestra fiereza.»

D'un discurs pronunciat pel general Prim, al Congrés, el 27 de novembre del 1851.

ESFORÇ INUTIL

La dictadura militar va ésser el darrer esforç fet pel vell esperit castellà per a la castellanització coercitiva de Catalunya.

El resultat va ésser el rebrotament impetuós de l'esperit de Catalunya.

Caldrà que ara algú ho recordés.

I no esperés que es produïxin nous estats de revolta sentimental.

SEPARATISME!

«El hueco anatema resuena grandiosamente por los ámbitos de la vasta necrópolis nacional ahogando el grito de vida aislado en la pequeña región de los vivos que no saben gritar. Zona neutral? Separatismo! Concierto económico? Separatismo! Organismos autónomos? Separatismo! Cómo podemos ser españoles en esta España?»

Maragall, 11 de novembre del 1902.

LES SIGNATURES IN-SINCERES

La protesta que els intel·lectuals castellans adreçaren en el mes de març del 1924 al Directori Militar, per la persecució de què era objecte la llengua catalana, portava, entre altres, molt sinceres i estimables, les del comte de Valllellano, que després tant ens ha combatut; Josep Ortega i Gasset, que no va voler votar el nostre Estatut; Gabriel Maura, enemic de les nostres aspiracions; els anticatalans González Blanco i Manuel Bueno; el significat Joan Pujol; Miquel Herrero, el cavernícola; Balbontín, prou conegut i Josep Albifana!

Com volen que després ens

prenguem seriosament certes coses!

DEL REI FELLO

Quan el Borbó va venir per primera vegada a Barcelona en funcions de rei va prometre als de l'Institut Agrícola de Sant Isidre que aprendria la llengua catalana. Aleshores el senyor Cases Carbó va trametre-li la «Gramàtica» de Foulche del Bosch. I no la va estudiar.

Quan Pompeu Fabra va acabar la seva gramàtica, també li fou tramesa, per conducte del gentilhome Joaquim M. de Nadal. I tampoc no va estudiar-la.

I quan la dictadura, el molt canalla va perseguir, amb tota la seva mala bava, la llengua catalana...

D'UN MISSATGE

Fragment del missatge que la Unió Catalanista va trametre, l'abril del 1897, al rei dels helens, amb motiu del problema de l'anexió de Creta:

«Si Catalunya tingués vot en el Concert dels pobles, ara més que mai es posaria de la vostra banda, car massa ha hagut de saber, per desgràcia nostra, el que és una dominació estrangera, perquè no l'avorreixi sempre més, i a tot arreu, tant si ve de turcs com si de cristians...»

CASTELLANISME

«El rei de Castella, esdevingut rei d'Espanya, era sempre per als catalans un estrany, especialment d'ençà dels Austries i els Borbons.

Els castellans no estaven d'acord que un rei no parlés com ells. Els va venir de nou Carles V. El seu fill Felip II ja fou un castellà de cap a peus. Dels Borbons, passat el primer, tots foren castellans.»

De Cases Carbó, en un article d'història política.

DE TERRA GALLEGA

Villar Ponte, el nacionalista gallec, ha escrit el que segueix: «Els reis catòlics foren botxins per a Galícia. La unitat matà la nostra ànima i la nostra economia, base del nostre progrés. De no haver entrat la unitat, avui constituïríem un Estat poderós que canviaria els destins de la Península. Si Galícia ressorgia i arribava a refer la seva consciència, plantejaria a Espanya el problema més seriós i més greu de què hi hagi semblança.»

QUEVEDO

Heus ací com Quevedo —fidel

Martínez Anido està preparant-se per tal de tornar a entrar a Espanya. Tot un passat vergonyós de sang i d'ignomínia es veu que ja no compta. Nosaltres, catalanistes i republicans, no ens creiem haver de passar per aquesta vergonya que devem al Sr. Lerroix...

A Catalunya, una acció de Govern, assenyada i eficaç, fa que els conflictes obrers no s'enverinin i que les greus vagues plantejades es resolguin abans d'esclatar, pacíficament. Una tasca de policia encertada i energica fa que els delictes vergonyosos minvin cada dia... I la Lliga, tossuda en la seva ridícula, segueix dient que l'ordre públic a mans de la Generalitat és un perill. Preferia la policia castellana i el sometent de Lasarte.

servidor de Felip IV— parlava dels catalans:

«Son los catalanes aborto monstruoso de la política. Ser su virrey es tal cargo que a los que lo son se puede decir que los condenan y no que los honran. Su poder en tal cargo es sólo ir a saber lo que el Gobierno y el Principe no pueden. Sus embajadores a su Gobernador cada hora no tratan de otra cosa sino de advertirle que no puede ordenar ni mandar ni hacer nada, anegándole en privilegios. Esta gente de natural tan contagioso, esta provincia apastada con esta gente, este laberinto de privilegios, este caos de fueros que llaman condado se atreve a proponer a Su Majestad que su Gobierno mude de aires...»

Heus ací, doncs, una lloança.

LA LLIGA, INHABIL

A la Lliga hi ha propietaris rurals poderosos y propietaris rurals modestos.

La Lliga prescindeix dels modestos, dels que volen viure en pau amb els pagesos, dels que, fills del poble, volen conviure amb ells, i es posa al servei dels grossos, els de l'Institut, per por que aquest els deixi i se'n vagi amb els agraris... La Lliga no és hàbil. Perdrà l'ajut dels petits propietaris. I els altres no li agrairan la traïció feta a Catalunya...

«La Humanitat» és el periòdic de tots els republicans d'Esquerra

—A veure si em veuré obligat a manifestar-me una altra vegada perquè et convenci!

INTENCIONS

UNA FAMILIA COM CAL

Aquesta és una dona d'uns quaranta-cinc, d'uns cinquanta anys. No té cap singularitat que la caracteritzi: és grisa, vulgar, impersonal. Breument: és una dona de les que —dissortadament— abunden més. Casada, naturalment —casada com Déu mana— amb un pobre home impersonal i gris com ella que, si de solter no era gaire intel·ligent ara amb el matrimoni ha acabat d'imbecilitzar-se. No són rics, però tenen un passament. I un comerç arrencat i amb crèdit. No són rics, perquè ric és el que gasta i no el que estalvia d'una manera miserable. Tenen un parell de noies anèmiques i lletges i una torreta a Sant Cugat o a Sardanyola —una torreta amb una perera borda, un presseguer bord, un cirerer que si no és bord poc se'n falta i unes quantes flors plenes de pugó i formigues— on la família va a fer el cursi cada estiu.

La família té una certa gràcia, vista en conjunt: el pare és serio, que és el que són els homes quan no poden ésser intel·ligents. Serio perquè llegeix *La Vanguardia* i *La Veu de Catalunya*, la qual alguns anomenen *La Voz de su Amo*, referint-se a l'inefable senyor Cambó; perquè havia militat o la difunta Unió Patriòtica i ara s'ha afiliat a la Lliga, que és com fugir de Scilla per a caure a Caribdis; perquè és sometenista i quan hi ha vagues més o menys revolucionàries —ell no sap que els obrers sempre tenen raó; fins i tot quan no en tenen— li agradaria sortir al carrer i, protegit per la policia, caçar obrers com qui caça conills; perquè és estúpidament anticaltà i antirepublicà i creu que de tot n'és culpable la República; de l'encariment de la vida, dels atracaments, de les males collites, de si plou o si no plou.

La mare és creu bona perquè freqüenta l'església i no té deutes. Enyora les processons i diu pestes del laïcisme. És molt religiosa, però vol —com la majoria dels catòlics— que li relligi la hi pagui l'Estat; per això està tan agraïda al senyor Ler-

roux, la figura del qual cada dia recorda més la de Judas. És creu bona, però mai no ha donat cinc cèntims a un pobre..., però en canvi havia contribuït a subscripcions a favor de la guàrdia civil i havia aplaudit la llei de fugues.

Les noies, ja beneïtes de si, han acabat enbeneïtant-se frequentant el cinema i llegint novel·les blanques. També opinen, també troben tan simpàtics l'ex-rei i els amics de l'ex-rei. I troben molt antipàtics els «republicanots» que fan la guerra als jesuïtes, als senyors del pau, pau i pau —com si ara els paus no s'haguessin acabat— i als de la Unió Patriòtica, que enyoren les xales i *juergas* del difunt Primo de Rivera. No van al ball, perquè són lletges i no les treuen a ballar. No fan esport ni es banyen a la platja perquè això els sembla impudic.

Ja no cal dir que tota aquesta gent, que aquesta família d'aficionats a senyor més que no pas senyors, voten les dretes: les dretes defensoras de la família, l'ordre i la religió. I com que, tant el cap de casa com l'esposa i les filles són molt cristians, voten les dretes per a en-sorrar la República i tornar a implantar la reialesa: la reialesa de la guerra al Marroc, de les persecucions, dels empresonaments, de les conduccions ordinàries per carretera, de la llei de fugues...

LLUIS CAPDEVILA

JA NO PODEM PATIR

La Mare de Déu vé a Catalunya

Us anem a revelar un secret. Com ha arribat a les nostres orelles indiscretes?

No podem dir-ho. Però que us consti que procede de fuente autorizada.

Ací va el secret, que fins avui només coneixen uns quants cavernícoles de categoria.

El diumenge vinent, dia 13, ha d'aparèixer la verge Maria en un bosc de Catalunya, prop d'uns pins!

Una mena de vident que corre fa temps per Barcelona així ho ha anunciat. I cal creure-ho!

Ja ho sabeu, doncs. El diumenge vinent, uns infants veuran la verge. Després, romeries, capelles, gresca, etc.

I ja no podrem patir.

CONLEVANCIA

La calúnnia estúpida

Per terres d'Aragó s'ha fet córrer que el Govern de Catalunya manté l'agitació social a Saragossa.

I l'espècie calumniaosa i absurda ha estat creguda, per més que això sembli mentida. En molts indrets, els viatjants catalans han estat rebuts hostilment, degut a aquesta versió tan poca-soita.

Els autors de la calúnnia, enemics declarats de Catalunya, es veu que coneixen la credulitat o la pobresa mental d'aquells a qui anava adreçada. Cal dir, per a ésser justos, que la gent sensata ha acollit el rumor injuriós amb el merescut menyspreu...

Però tot aquell que, oblidant el que no hauria d'oblidar, està sempre a punt de donar crèdit a tot allò que pot perjudicar el bon nom de Catalunya, ja ha tigit cura de fer córrer amb fruïció l'espècie calumniaosa...

Tot sigui per la santa «conlevancia»...

Cartes de fora

Js preguem que ens envieu nota de tots els atropellaments, de totes les injustícies, de totes les bretolades que contra la República maquinin la gent de dretes, els cacics d'ahir que volen seguir essent cacics avui. Cal no silenciar l'obra criminal d'aquesta gent, cal donar-hi una publicitat aterradora.

Les pàgines de LA CAMPANA DE GRACIA restaran obertes a totes les vostres veus de protesta. Contra el propietari feudal, contra el capellà facciós, contra l'innoble cacic, llanceu la vostra veu acusadora i justiciera.

SANT POL DE MAR

Dos símbols

A Sant Pol de Mar s'ha produït un fet públic molt greu. Serr... però, que tothom s'hagi confabulat per a deixar-lo esvaïr sense donar-li la importància que té. Avui, al cap de quinze dies, davant del silenci que s'observa en parlar-nos nosaltres. El farcim tenint present només aquella part que afecta la psicologia dels habitants de la nostra vila. En una altra ocasió ja explicarem i comentarem detalladament el fet en si. Avui, però, no ho considerem prudent davant un possible veredicte de culpabilitat per ambdues parts. Vegem, doncs, en quin sentit va reaccionar la moral de la majoria de la nostra gent després d'aquest fet:

Un dia del mes passat, sota el pretext d'un combregar general, els elements servidors en tot moment i per damunt de tot de la reacció, addictes a Lliga Catalana, organitzaren amb tota pompa, per bemols i amb tota mena de precaucions bèl·liques, una manifestació a totes llums provocativa. Cal dir que hi assistiren, amb una torxa encesa a la mà (a remarcar que feia un sol esplèndid) els tres alcaldes i un regidor, sens dubte amb el mateix esperit que quan assistiren, el diumenge abans, a l'església, al lloc d'honor reservat a les autoritats del temps de la monarquia. En front d'aquesta manifestació, aparentment religiosa, en realitat política i de dreta sabotejadora de la República, sota el símbol d'una divinitat que fanatitza i suggereix la gent fins la superstició, es presentà una altra manifestació amb la bandera republicana per símbol, integrada

per homes abnegats defensors de les essències republicanes de la revolució i coneixedors directes de les intencions democràticament perverses de les persones que es titulen ovelles de Senyor. Ja tenim, doncs, al mig del carrer, cara a cara, dues manifestacions amb dos símbols diferents; l'un representatiu d'un poder ocult i intangible, que, encobridor d'humanes ambicions, domina les consciències i abat les voluntats anunciant un premi cobrable més enllà d'aquesta vida; l'altre, representatiu de la veritat tangible, foc sagrat de les llibertats humanes, estela lluminosa que guia els anhels de redempció social i forjador d'una consciència clara i coneixedora del valor exacte de les necessitats dels homes. En resum, fita a fita, dos símbols, diví l'un, explotat per finalitats polítiques; humà l'altre, de valor nacional exalçat per homes idealistes que el presenten vexat.

Davant un espectacle tan diàfan com aquest, sabem com ha reaccionat la psicologia de la majoria d'habitants santpolencs? Negant tot valor polític a l'encontre de les dues manifestacions, en lloc de reaccionar a favor del símbol nacional s'ha manifestat supersticiosament a favor del símbol diví i considerat ultratjat aquest i no aquell. Des d'aquell dia, de les boques dels manifestants i simpatitzants divins surten malediccions apocalíptiques contra els manifestants i amics republicans. Tot són blasmes i dicteris estrofolaris. Blasmes i dicteris que han tingut el poder d'obrir un solc de rancúnies i odís entre famílies i àdhuc en el si de la família. Dicteris i blasmes que, eixamplant l'àrea de l'obcecació han plantejat el boicot econòmic a certes botigues. Una absurditat! Un cas d'acomunal! Pensar i obrar en república a Sant Pol de Mar és una falta. Honorar la República en front dels contraris és condemnat per una autoritat apreciada superior. Segons els seguidors del símbol encobridor de Lliga Catalana els seguidors del símbol de la República són uns pertorbadors i uns descamisats. En una paraula, s'ha posat de manifest l'ambient espès de crosta i hipocresia que respirem i que molts ignoraven. Però jo us dic, amics, que no us espantin aquestes envestides ferotges de la caverna. La batalla està donada. Si algú ha de perdre és ella. Ella, que fins

MASSA!

El senyor Estelrich i els compies de "La Veu"

Parlant als passadissos del Congrés de Diputats, a Madrid, el diputat de la Lliga Sr. Estelrich i el diputat de l'Esquerra senyor Tomàs Piera, enmig d'un grup de parlamentaris catalans, aquest darrer va fer brometa amb el primer ran dels càlculs estàtic i dinàmic que publicà «La Veu» contra l'èxit magníficament evident de la manifestació antifeixista.

L'Estelrich contestà: —Allò de «La Veu» era brometa... Puix que si bé és veritat que allò dels 500.000 és engrèixar-ho molt, els que varem veure-ho ens sembla que eren molts més dels 32.000. Molts més!... Jo us diré quants. El que si puc dir-vos és que eren més dels que nosaltres hauríem volgut. Massa!...

Llegiu cada dia LA HUMANITAT

ara ho ha estat tot, ho ha dominat tot i tot ho ha corromput. No us espantin aquestes patents de persona bona i persona dolenta que, com a monopolitzadora, ella escampa. No. La maldat i la bondat estan per damunt dels odís i de les baixes passions. Ets bo o ets dolent pels actes que fas i per la doctrina que practiques i no per l'etiqueta que vulguis posar-te.

Amics! Companys! Republicans de Sant Pol! El front enlairat i el pit enfors! Tots a la feina! La República és portadora de bona llum. Amareu-vos d'aquesta lleu fins que la consciència col·lectiva estigui ben neta de fanatisme, superstició i hipocresia.

Constatem aquest fet per a demostrar en quin ambient ens cal lluitar als homes republicans que no tenim la consciència acaparada per preocupacions metafísiques i en quin material psicològic tan revés hem d'esculpir el decàleg de la República laica.

J. POU

SANT ADRIA DEL BESOS

Un aclariment necessari

L'amable i pacient lector la setmana passada es va assabentar que a ca la Lliga no posaren bandera el 14 d'abril, i això, com és de suposar, no estranyà l'amable i pacient lector pel motiu que el mateix 14 d'abril ho va veure: a Sant Adrià i a l'Adrià, sense Sant.

Amb tot, romandre a la foscor o sortir amb lletres de motlle és tan diferent, i empipador!, que avui hem d'apressar-nos a fer un aclariment per tal de posar cada cosa al seu lloc i a la inversa.

Pel 14 d'abril a ca la Lliga no arriaren bandera de cap mena, però en canvi ho feren pel 23, diada de Sant Jordi, la Festa del Llibre, i... no recordem, per ara cap qualificatiu més.

L'aclariment encara no és acabat.

Duen que el motiu d'això fou que les banderes són de seda, o quelcom semblant, i que com que el 14 d'abril amenaçava de ploure, i el 23 no...

Que, vaja, els temps són de crisi!

Ah! També ens cal rectificar un oblit!

«La Veu del Besòs» segueix en estat interessant, pel que fa al desori que allà impera des que nasqué.

Els nostres lectors potser creien, en no sentir-ne parlar, que ara ja valia un «Perú» i fins un «Índia»!

J. GRAU

—Veurà, senyora. El pintor que vivia aquí va canviar de pis el mes passat!

L'ESGLÉSIA DIVERTIDA

El rector de Subirats

El rector de Subirats es deu creure que a Catalunya també mana el senyor Gil Robles com a la resta d'Espanya. Per això va organitzar per al diumenge passat una processó com aquell qui res. Va organitzar uns grans plats, que diu ell, i els va anunciar en vers:

Gran Ofici enmig d'ell el gran sermó i després tot el seguici voltà el cim en processó. Per atraure concurrència, el senyor rector, entre l'ofici i el sermó i la processó i el rosari va organitzar un gran ball d'agarrao:

¿qui no dansaria, si el cor se n'hi va? —Ves, lleig, no t'estimo si no em fas dansar. —Noia... van molt cares. —Rata d'escolà!...

Així resava el programa, fet tot en vers. També és digna de ressenyar l'estrofa final, molt catòlica:

I per últim i amb gran pena (però, fills: no fem embuts). «Si porteu la bossa plena hi sereu més ben rebuts». No cal dir que la processó no sortí. Després d'haver-ho anunciat amb uns programes tament aquells papers verds que porten els darrers couplets de moda i amb una dona que toca l'arpa tot ensenyant un garrot de braç i d'esquena que enamora, el senyor rector no es va veure amb cor de fer sortir la processó al carrer. Com que tampoc no tenia permís per a fer ball a fora l'església, es trobà que tampoc no podia realitzar-se el plat millor de la festa religiosa. L'home va arranjar-ho jent el ball d'agarrao dintre de l'església. La idea fou genial i com a tal la celebrem.

A aquest pas no ens estranyaria que qualsevol dia algun capellà digués missa en calçotets.

COSES DE «EL CORREO»

Un insult groller i indigne

«El Correo Catalán» té un... diem-ne poeta, que cada dia els fa uns... diem-ne versos. Els esmentats diem-ne versos no tenen solta, és cert, però en can-

vi, just és dir-ho, estan mancats totalment de ritme i de mètrica.

Aquest diem-ne poeta, el qual signa amb el nom de «Calicanto», si bé no sol gastar gaire inspiració, en canvi fa una despesa considerable de grolleria. Una cosa compensa l'altra.

Dies passats va engiponar una diem-ne poesia en la qual insultava —o volia insultar, ja que no tothom té categoria per a tant— el digníssim President de Catalunya, Sr. Lluís Companys. Era un insult de sagristia, hipòcrita, covard, vergonyós, que devia fer molta gràcia als capellans panxuts i a les beates histèriques...

Pobra gent! I es diuen «germans nostres»! I parlen de respecte i de delicadesa i de bona criança!

Totes les que no en tenen se'n gloriegen.

«La Humanitat» és el periòdic de tots els republicans d'Esquerra

NO FALTARIA MES

El Sr. Anguera també opina

El senyor Anguera de Sojo, que no perd ocasió per a fer-se ben veure amb la gent de la Lliga, ha publicat a «La Veu» un llarg i indigest article contra la Llei de Contractes de Conreu. No cal dir que el senyor Anguera de Sojo coincideix a apreciar que la susdita llei no convé a l'economia de Catalunya, que per a ells no és altra cosa que els interessos dels grans propietaris rurals que militen als rengles de l'Institut Agrícola de Sant Isidre.

I, com és natural, «La Veu», amb aquella noblesa que ens en gasta, en fer l'elogi de l'article del seu correligionari vergonyant nega capacitat als juriconsults de l'Esquerra i de tot altre partit que no sigui la Lliga.

Està clar que si els partits d'esquerra tinguessin la sort de posseir un Solà de Cañizares estarien molt contents, però no per això se'ls ha de tirar en cara...

D'Angueres de Sojo no se'n troben a cada cantonada. Sortosament.

Hotel Meublé Verdura

BARBARA, 27 - TEL. 11193

HOTEL MONT D'OR MEUBLE

Porta Santa Madrona, 6 (Davant Rambles) Tel. 13603 Gran comoditat, ascensor, ventiladors elèctrics, telèfon privat, banys, habitacions a 3 i 5 pts. Servel permanent Formidable instal·lació musical a totes les cambres

STAMBUL - DANCING

(Estil Gran Casino) A. Francesc Layret, 106

Cabaret Internacional Atraccions a la pista Melodians orchestra

BOMBAY

Music-hall modern El millor conjunt artístic ETHEL ALDERSON PEARL AND JACK del Gaumont Palace, París

CONCERT SEVILLA

Margarida - Parisett Triunfadora - Morucha C. Dalia - Roman

CARMENCITA PALACIOS

Colossal estrella del cant

EXIT - EXIT EXIT de

Carmencita Palacios i Angel Garasa en la divertida comèdia vodevil·lesca

UN NOVIO ES POCO

REPICS

Diu La Nació:

«A la pregunta de «El Socialista» Dónde estás, democracia? puede responderse que salió de España el 14 de abril.»

Això ja és un excés de despreocupació. Eren democràcia el poder personal del rei, el caciquisme, la constant suspensió de garanties, la persecució a tota manifestació de catalanisme, la tirania sagnant de Martínez Anido, la dictadura de Primo de Rivera?

Si és així...

Calvo Sotelo ha dit molt seriosament, en un article publicat a La Nació, que «a Itàlia l'obrer està desenganyat del marxisme i molt satisfet del règim feixista, i que és un fervent admirador del Duce».

Es veu que Calvo Sotelo no més ha parlat amb obrers d'aquells que anaven a les manifestacions a honor de Primo de Rivera!

Ara els de El Matí s'han inventat el conte de «Jesús, obrer».

Ja ja bonic, ja. Però en aquest cas que consti que Jesús gaudeix d'avantatges que els obrers no tenen.

Ell té les «quaranta hores».

Un diari catòlic diu, defensant els terratinents de l'Institut Castellà de Sant Isidre:

«Cal prendre acords encaminats a evitar l'estrall irreparable que l'actuació de l'Esquerra causaria, si prevalia, al patrimoni espiritual i material de Catalunya.»

De la rendeta sanejada, a costa de la suor d'altri, en diuen «patrimoni espiritual»!

Sempre s'apren.

La comissió organitzadora d'aquella moixiranga feixista ha demanat als que hi entrem banderes i no les han recollides que ho facin «ja que les nostres oficines semblen un encant».

Encant és el lloc on es venen trastos vells i de poc valor. D'acord.

Sempre se'n veuen de noves La Veu es queixa que els diaris d'esquerra li contesten amb grogleries!

La Veu, senyors!
La Veu!!

Era d'esperar. Per no manca a la seva tradició La Veu treu importància a la inauguració de les obres del monument a Layret.

Es comprèn. Qui era, aquest Layret? Si s'hagués tractat d'un Maynés o d'un Vidal i Guardiola!

Parla Josep Carner:

«La Lliga ja el joc de l'absència Absent de Madrid quan li creació de la República. Absent de Catalunya en l'exercici de les institucions econòmiques...»

Es veu que coneix el paño.

L'Itàlia feixista no vol saber res amb l'Espanya republicana I, naturalment, no l'ha convidada a participar a la Fira de Milà.

Convindria, si no volem passar per masells, que els republicans ho tinguéssim present.

I que quan convingués sabéssim tornar la pilota als feixistes de la terra de Mussolini.

La Veu, en el seu text i en les seves caricatures, no pot dissimular la simpatia que sent per Gil Robles.

Simpatia que aquest no correspon ni de bon tros.

Ja que cal sentir-lo quan parla de Cambó.

El papu feixista. — Caram! Aquesta criatura no té por! Em sembla que més aviat la faig riure!

El Debate obre un curs per a señoritas periodistas.

Només ens mancava això. No en tenien prou, els jesuïtes de El Debate, amb pervertir els xicots ensenyant-los a mentir que ara volen fer-ho amb les noies?

Ja estan els jesuïtes en camí del poder.

Gil Robles s'ha declarat «un xic més» republicà.

La política vaticanista avança a poc a poc.

«Tanmateix, a Catalunya hi ha avui prou forces polítiques —des de la Unió Socialista a un extrem fins a la Unió Democràtica a l'altre— per a fer, si cal, un front nacional, contra els adversaris de fora i contra els neo-botiflers de dintre.

Catalunya ni ha de cercar els conflictes ni ha de defugir-los.»

Nicolau d'Oliver

Hi ha hagut qui ha tingut la gosadia de comparar el senyor Yanguas Messia amb Castelar. Hi ha gent que té una fantasia completament oriental.

ENDAVANT!

Actuació valencianista

Copiem de «El Camí», de València:

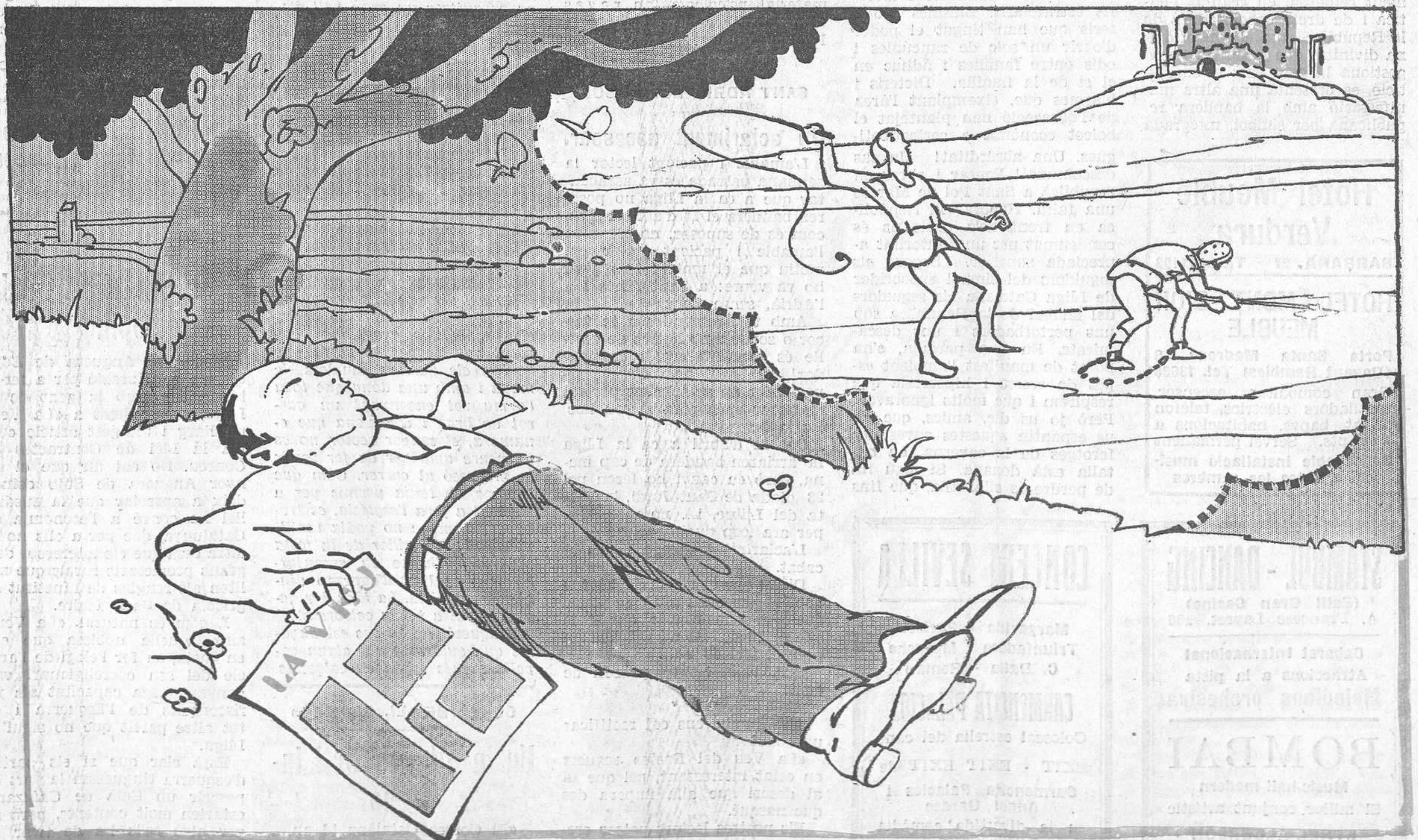
«En senyal de dol per la derrota que les tropes castellanes i franceses feren al nostre exercit en la terrible batalla d'Almansa el 25 d'abril de l'any 1707, en la qual moriren 25.000 patriotes nostres defensant heroïcament les llibertats del nostre benvolgut País Valencià i com a protesta de la immediata abolicció dels tan sagrats i exclusivament nostres Furs, el dia 25 del passat abril onejà a mig pal i amb llaçada negra la invicta Senyera en els edificis de les següents entitats i corporacions d'Alcira:

Excm. Ajuntament, Círcol Alcieny (Gallera), Banc de València, Partit Republicà Radical Socialista, Unió Republicana Autonomista, Joventut Republicana i Peña Cultural Valencianista.

Les entitats que a pesar d'haver-li-s'ho demanat amb cortesia no s'han dignat retre un darre rtribut d'homenatge i de pleitesia als màrtirs que moriren defensant la nostra Pàtria en moments tan dolorosos com aquells del 25 d'abril del 1707, són: Dreta Regional Agrària, Banc Hispano-Americà, Caixa de Previsió Social del Regne de València, Banc de Biscaia i Banc Espanyol de Crèdit.»

A Alcoi l'Ajuntament es negà a hissar la bandera valenciana, acció que motivà fortes protestes. El Círcol Valencià El Túria, de Barcelona, va trameure a l'alcalde d'aquella ciutat el telegrama següent:

«Alcalde Alcoi. — Círcol Valencià E Túria fa constar la seua enèrgica protesta per l'acord pres d'excloure venerable Senyera valenciana, digna representació País Valencià. — President, Josep Villar.»

El somni del propietari rural, soci de l'Institut i de la Lliga...